

ZŁOŻONOŚĆ OBLICZENIOWA - WYK. 4

1. Maszyny Turinga z poradą (*advice*)

- model niejednorodny, ale sekwencyjny
- Definicja: maszyna M wraz z ciągiem słów $k_1, k_2, \dots \in \Sigma^*$ rozpoznaje język L wtw.

$$w \in L \iff k_{|w|}\$w \in L(M)$$

Czas działania mierzymy względem $|w|$ a nie całego słowa; to znaczy że porada wykładnicza wymusza wykładniczy czas działania (trzeba ją przeczytać).

- klasa **P/poly**: języki rozpoznawalne w czasie wielomianowym z poradami o rozmiarze wielomianowym.
2. Twierdzenie: każdy język rozpoznawalny ciągiem obwodów o rozmiarze wielomianowym należy do **P/poly**. (*Uwaga*: w drugą stronę inkluzja też zachodzi z poprzedniego twierdzenia, bo poradę można zaszyć w obwodzie.)

Dowód: k_n to reprezentacja obwodu C_n . Dany obwód, na danym słowie (tj. zestawie wartości bramek wejściowych) można ewaluować w czasie wielomianowym.

3. **P/poly** to cały czas klasa niejednorodna i zawiera języki nierozstrzygalne. Jest jednak przydatna do modelowania języków, które dają się szybko rozpoznawać po (być może bardzo kosztownym) preprocessingu. W kryptografii zakłada się też czasem, że przeciwnicy mają taką moc obliczeniową. Główna hipoteza na temat tej klasy: czy $\mathbf{NP} \subseteq \mathbf{P/poly}$? Wszyscy są zdania że nie. To jest mocniejsze stwierdzenie niż $\mathbf{P} \neq \mathbf{NP}$, bo jest jasne że $\mathbf{P} \subseteq \mathbf{P/poly}$.

4. Obliczanie funkcji w pamięci logarytmicznej:

- taśma wejściowa tylko do odczytu,
- taśma robocza długości logarytmicznej,
- taśma wyjściowa, po której głowica może się poruszać tylko w prawo.

Uwaga: w pamięci logarytmicznej można obliczyć wyjście dużo dłuższe niż logarytmiczne (ale wielomianowo długie).

5. Twierdzenie: funkcje obliczalne w pamięci logarytmicznej są zamknięte ze względu na składanie. *Dowód*: wiadomo jaki.
6. Jednorodny ciąg obwodów: obliczalny w pamięci logarytmicznej, tj.: istnieje maszyna, która działa w pamięci logarytmicznej i na słowie 0^n oblicza reprezentację n -tego obwodu.

Wniosek: te obwody są wielomianowego rozmiaru względem n .

7. Fakt: język jest rozpoznawany jednorodnym ciągiem obwodów wtedy i tylko wtedy kiedy jest w \mathbf{P} .

Dowód: Z lewa w prawo jest oczywiste: mając dane słowo wejściowe rozmiaru n , oblicz n -ty obwód i ewaluuj go.

Z prawa w lewo: wniosek z twierdzenia z zeszłego tygodnia. Trzeba tylko sprawdzić dokładnie, że tamten ciąg obwodów jest obliczalny w pamięci logarytmicznej. Ale to jest prawda: trzeba tylko pamiętać, który poziom obwodu aktualnie wypisujemy i które miejsce w tym rzędzie, a to się mieści w pamięci logarytmicznej.

8. Dodatkowe ograniczenia: głębokość obwodu.

- klasa \mathbf{AC}^i : języki rozpoznawalne jednorodnymi ciągami obwodów o głębokości $\mathcal{O}(\log^i n)$.
- najciekawsze przypadki: \mathbf{AC}^0 (głębokość stała), \mathbf{AC}^1 .
- klasa \mathbf{NC}^i : to samo, ale dopuszczamy tylko bramki o stopniu wejściowym 2 (bardziej praktyczne). Klasa \mathbf{NC}^0 jest nieciekawa.
- klasy \mathbf{NC} , \mathbf{AC} .
- Przykład: mnożenie macierzy binarnych jest w klasie \mathbf{NC}^1 .

9. *Fakt:* $\mathbf{NC}^i \subseteq \mathbf{AC}^i \subseteq \mathbf{NC}^{i+1}$. Wniosek: $\mathbf{AC} = \mathbf{NC}$.

10. Idea: \mathbf{NC} to te problemy, które się dobrze zrównolegają (tj. dają się zrobić w czasie polilogarytmicznym na maszynie z odpowiednio dużą liczbą procesorów). Główny problem otwarty: czy $\mathbf{NC} = \mathbf{P}$? Wszyscy myślą że nie.

11. Ciąg inkluzji:

$$\mathbf{AC}^0 \subseteq \mathbf{NC}^1 \subseteq \mathbf{AC}^1 \subseteq \mathbf{NC}^2 \subseteq \dots \subseteq \mathbf{AC} = \mathbf{NC} \subseteq \mathbf{P} \subseteq \mathbf{NP} \subseteq \mathbf{PSPACE}$$

Wszyscy myślą, że wszystkie te inkluzje są ostre, ale na pewno wiemy tylko o dwóch:

- $\mathbf{AC}^0 \subsetneq \mathbf{NC}^1$,
- $\mathbf{NC} \subsetneq \mathbf{PSPACE}$.

Drugi punkt wynika z tego, że $\mathbf{NC}^1 \subseteq L$ (zostawiamy na ćwiczenia), a także $\mathbf{NC} \subseteq \mathbf{polyL}$, i z tw. o hierarchii pamięciowej.

Pierwszy punkt zrobimy na wykładzie, bo jest to jedno z nielicznych znanych ograniczeń dolnych na złożoność istotnego problemu.

12. Język parzystości PARITY: język tych słów na alfabecie binarnym, w których jest parzysta liczba jedynek.

Fakt: $\text{PARITY} \in \mathbf{NC}^1$. Łatwy obwód zliczający jedynki modulo 2.

Twierdzenie: $\text{PARITY} \notin \mathbf{AC}^0$. To zrobimy za tydzień. Na rozgrzewkę ćwiczenie: pokazać, że PARITY nie da się rozpoznać obwodem o rozmiarze wielomianowym i głębokości 2.